

СТАЛА ЕКОНОМІКА

УДК 330. 34

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14918001>

Роль зеленої економіки у досягненні цілей сталого розвитку: виклики та перспективи

Горбач Людмила Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент, заступник директора з науково-методичної роботи, Волинський інститут імені В'ячеслава Липинського ПрАТ "ВНЗ "МАУП ", Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом", м. Луцьк, вул. Коперника, 8, 43000, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5977-6474>

Дочинець Наталя Мирославівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри сучасних інформаційних технологій та веб-дизайну, факультет дизайну і декоративно-прикладного мистецтва, Закарпатська академія мистецтв, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Минайська 38/80, 88015, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-7075-8760>

Гаврилець Олеся Василівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, факультет економіки, управління та інженерії, Мукачівський державний університет, Закарпатська область, м. Мукачево, вул. Ужгородська, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7333-0041>

Прийнято: 16.01.2025| Оpubліковано: 29.01.2025

Анотація. Сучасні глобальні виклики, зокрема, зміна клімату, виснаження природних ресурсів, деградація біорізноманіття та соціальна нерівність, вимагають нових підходів до економічного розвитку. Зелена економіка є перспективною моделлю, яка сприяє гармонійному поєднанню економічного зростання, соціального добробуту та екологічної стійкості. Її впровадження має вирішальне значення для досягнення цілей сталого розвитку, що обґрунтовує актуальність дослідження. **Метою** дослідження є аналіз концептуальних основ зеленої економіки, вивчення її взаємозв'язку із цілями сталого розвитку, дослідження практик впровадження зеленої економіки у різних країнах світу та визначення перспектив її подальшого розвитку з урахуванням глобальних трендів, національних особливостей та необхідності інноваційних підходів до управління природними ресурсами. Для досягнення поставленої мети було використано комплекс наукових **методів**, а саме: теоретичний аналіз для визначення концептуальних основ зеленої економіки; порівняльний аналіз для дослідження практик впровадження у розвинених країнах і країнах, що розвиваються; прогностичний метод для оцінки перспектив розвитку зеленої економіки з урахуванням сучасних глобальних тенденцій. **Результати.** У дослідженні обґрунтовано, що зелена економіка є дієвим інструментом для досягнення ЦСР, особливо в частині збереження природних ресурсів, розвитку відновлюваних джерел енергії та створення екологічно орієнтованих робочих місць. Вивчення практик впровадження зеленої економіки показало, що розвинені країни зосереджуються на інноваціях, енергоефективності та циркулярній економіці, тоді як країни, що розвиваються, орієнтуються на доступність відновлюваних джерел енергії та відновлення деградованих екосистем. Виявлено, що ключовими факторами успіху є політична підтримка, міжнародна співпраця та фінансування «зелених» проектів. **Висновки.** Зелена економіка має значний потенціал для вирішення глобальних проблем екологічного, економічного та соціального характеру. Її подальший розвиток

залежить від впровадження інноваційних технологій, адаптації до локальних умов та інтеграції зусиль національних і міжнародних рівнів.

Ключові слова: зміна клімату, виснаження природних ресурсів, деградація біорізноманіття, соціальна нерівність, інноваційні технології.

The role of the green economy in achieving sustainable development goals: challenges and prospects

Horbach Liudmyla

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Deputy director for educational and methodological work, Vyacheslav Lipinski Institute of Volyn JSC "MAUP", Interregional Academy of Personnel Management, Lutsk, Copernicus 8 str., 43000, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5977-6474>

Dochynets Natalia

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Modern Information Technologies and Web Design, Faculty of Design and Decorative and Applied Arts, Transcarpathian Academy of Arts, Transcarpathian region, Uzhgorod, Minayska 38/80 str., 88015, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-7075-8760>

Havrylets Olesya

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Accounting, Taxation and Marketing, Faculty of Economics, Management and Engineering, Mukachevo State University, Transcarpathian region, Mukachevo, Uzhhorodska, 26 str., 89600, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7333-0041>

Abstract. *Modern global challenges, in particular climate change, depletion of natural resources, biodiversity degradation and social inequality, require new approaches to economic development. The green economy is a promising model that*

*contributes to the harmonious combination of economic growth, social well-being and environmental sustainability. Its implementation is crucial for achieving the Sustainable Development Goals, which justifies the relevance of the study. The **purpose** of the study is to analyze the conceptual foundations of the green economy, study its relationship with the Sustainable Development Goals, study the practices of implementing the green economy in different countries of the world and determine the prospects for its further development, taking into account global trends, national characteristics and the need for innovative approaches to natural resource management. To achieve this goal, a set of scientific **methods** was used, in particular: theoretical analysis to determine the conceptual foundations of the green economy; comparative analysis to study implementation practices in developed and developing countries; a predictive method to assess the prospects for the development of the green economy, taking into account current global trends.*

***Results.** The study substantiates that the green economy is an effective tool for achieving the SDGs, especially in terms of preserving natural resources, developing renewable energy sources and creating environmentally friendly jobs. The study of green economy implementation practices showed that developed countries focus on innovation, energy efficiency and circular economy, while developing countries focus on the availability of renewable energy sources and the restoration of degraded ecosystems. It was found that the key factors for success are political support, international cooperation and financing of «green» projects.*

***Conclusions.** The green economy has significant potential for solving global problems of an environmental, economic and social nature. Its further development depends on the introduction of innovative technologies, adaptation to local conditions and integration of efforts at the national and international levels.*

***Keywords:** climate change, depletion of natural resources, biodiversity degradation, social inequality, innovative technologies.*

Постановка проблеми. Сталий розвиток є ключовою концепцією сучасного світового порядку, яка спрямована на забезпечення гармонійного

балансу між економічним зростанням, соціальним добробутом та збереженням довкілля. Однак, досягнення цілей сталого розвитку (ЦСР), визначених у рамках ООН, стикається з низкою викликів, пов'язаних із виснаженням природних ресурсів, деградацією екосистем, нерівномірністю розподілу економічних благ та посиленням соціальних нерівностей.

У цьому контексті зелена економіка виступає, як одна з ключових стратегій, спрямованих на трансформацію економічних систем через впровадження екологічно дружніх технологій, стимулювання енергоефективності та зниження впливу на довкілля. Водночас існує категорія проблем, які ускладнюють інтеграцію принципів зеленої економіки в глобальні та національні економічні системи. Серед них – недостатнє фінансування екологічних ініціатив, відсутність належних законодавчих рамок, опір традиційних галузей економіки, а також обмеження доступу до сучасних екологічних технологій для країн, що розвиваються.

Тому постає необхідність дослідити роль зеленої економіки у досягненні ЦСР, враховуючи як виклики, так і перспективи її розвитку. Зокрема, важливо визначити, яким чином зелена економіка може стати інструментом подолання глобальних екологічних та соціально-економічних проблем, а також, які умови є необхідними для її ефективного впровадження на міжнародному, національному та локальному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні роки відзначаються зростанням уваги до ролі зеленої економіки в досягненні цілей сталого розвитку (ЦСР). У численних наукових роботах розглядаються ключові аспекти зеленої економіки, наприклад, її потенціал для зниження впливу на довкілля, створення «зелених» робочих місць та сприяння соціальній рівності. У дослідженні В. Лі (Б. Лі) [1] підкреслено, що впровадження екологічно дружніх технологій у виробництво дозволяє суттєво зменшити рівень викидів парникових газів, що є критично важливим для досягнення ЦСР 13 («Боротьба зі зміною клімату»).

Також важливі аспекти фінансування зеленої економіки висвітлюються у роботах Х. Хао (Х. Нao) [2], І.М. Бурлакова [3], де акцентується увага на

необхідності активної участі державних і приватних інвесторів у підтримці «зелених» ініціатив. Інші автори, зокрема Є.В. Бичихін [4], П.А. Фісуненко [5], досліджували роль міжнародних організацій у стимулюванні екологічно стійкого розвитку через механізми фінансових субсидій та нормативного регулювання.

Попри значний обсяг досліджень, існують певні прогалини у знаннях, які обмежують повноцінне розуміння ролі зеленої економіки у досягненні цілей сталого розвитку. Зокрема, однією з основних проблем є обмеженість емпіричних даних, оскільки багато наукових робіт мають переважно теоретичний характер і не враховують практичні аспекти впровадження зеленої економіки в різних країнах і регіонах. Крім того, спостерігається нерівномірність розподілу знань: більшість публікацій фокусується на досвіді розвинених країн, тоді як специфічні виклики та можливості країн, що розвиваються, залишаються малодослідженими. Ще однією важливою прогалиною є недостатня увага до взаємозв'язку зеленої економіки із соціальними аспектами, зокрема, її впливу на подолання бідності та зменшення соціальної нерівності, які є центральними завданнями ЦСР. Врахування цих обмежень є необхідним для формування більш цілісного та практичного підходу до інтеграції зеленої економіки в глобальні та національні стратегії сталого розвитку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У статті розглядаються практичні приклади впровадження принципів зеленої економіки в різних соціально-економічних контекстах, що дозволяє отримати більш комплексне уявлення про її ефективність. Таким чином, дослідження робить внесок у розширення існуючих знань про зелену економіку та її роль у досягненні цілей сталого розвитку, що сприяє виробленню більш ефективних політик і стратегій на шляху до сталого майбутнього.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – дослідити роль зеленої економіки у досягненні цілей сталого розвитку, проаналізувати основні виклики, що виникають під час її впровадження, та окреслити перспективи розвитку в глобальному та регіональному контекстах.

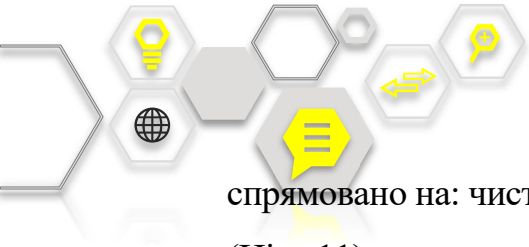

Завдання статті :

- проаналізувати концептуальні основи зеленої економіки та її взаємозв'язок із цілями сталого розвитку;
- дослідити існуючі практики впровадження зеленої економіки, акцентуючи увагу на досвіді як розвинених, так і країн, що розвиваються;
- окреслити перспективи розвитку зеленої економіки, враховуючи глобальні тренди, національні особливості та потребу в інноваційних підходах до управління природними ресурсами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Концепція сталого розвитку, як стратегія загального цивілізаційного розвитку, почала формуватися на початку 1980-х років і набула офіційного визнання у 1992 році на Конференції ООН з питань навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро [1]. У заході взяли участь представники урядів і експерти зі 179 країн, а також численні неурядові організації, науковці та бізнес-спільнота. На конференції було ухвалено низку ключових документів, які визначили напрям розвитку людства на принципах сталого розвитку. Зокрема, прийнято «Порядок денний на XXI століття» – програму, що спрямована на підготовку світової спільноти до вирішення екологічних, економічних та соціальних викликів найближчого майбутнього [6, с. 65].

Цілі сталого розвитку були офіційно затверджені Генеральною Асамблеєю ООН у 2015 році. Вони визначають орієнтири для розвитку світового суспільства, включаючи 17 основних цілей (SDGs) та 169 конкретних завдань, які планується досягти до 2030 року. Усі цілі спрямовані на шість ключових напрямків змін : освіта, гендерна рівність та боротьба з нерівністю (SDGs 1, 5, 7-10, 12-15, 17), здоров'я, благополуччя та демографічні виклики (SDGs 1-5, 8, 10), зниження викидів вуглецю та підтримка стійких індустрій (SDGs 1-16), продовольча безпека, управління земельними ресурсами, водою та Світовим океаном (SDGs 1-3, 5-6, 8, 10-15), розвиток міст і спільнот (SDGs 1-16), цифровізація (SDGs 1-4, 7-13, 17) [6, с. 67]. Екологічні напрями продовжують домінувати серед фінансованих цілей сталого розвитку ООН (ЦСР) у 2022 році. Найбільше інвестицій було

спрямовано на: чисту та доступну енергію (Ціль 7), сталий розвиток міст і громад (Ціль 11), подолання наслідків зміни клімату (Ціль 13). Разом ці напрями охопили 48% від загального фінансування ЦСР, що є зростанням порівняно з 46% у 2021 році [7]. Такі цілі є універсальними і слугують дорожньою картою для глобального розвитку, забезпечуючи гармонійний баланс між економічними, соціальними та екологічними аспектами.

У сучасних умовах глобалізації зростає увага до питань сталого розвитку, особливо на тлі змін клімату та погіршення стану довкілля. Ці виклики спонукали науковців до створення нових концепцій, таких як «зелена економіка» та «зелені фінанси». «Зелена економіка» стала ключовим елементом сталого розвитку, сприяючи гармонійному поєднанню економічних, соціальних і екологічних інтересів. У світі дедалі більше спостерігається перехід від традиційної моделі економічного зростання до зеленої економіки, що підкреслює її значущість для майбутнього планети [8, с. 26]. У 1989 році у звіті уряду Великобританії під назвою «Концепція зеленої економіки» група відомих учених Д. Піарс, А. Маркандія та Є. Барбієр – вперше ввела термін «зелена економіка». У подальшому цей підхід знайшов своє відображення в офіційних документах ООН щодо охорони навколишнього середовища, де «зелена економіка» описувалася як інструмент для підвищення добробуту людей і забезпечення соціальної рівності, водночас суттєво зменшуючи екологічні ризики та дефіцит природних ресурсів [9].

Зелена економіка виступає ключовим інструментом, який гармонійно інтегрує екологічні, соціальні та економічні аспекти сталого розвитку. Згідно з визначенням Програми ООН з навколишнього середовища, «зелена економіка» спрямована на підвищення добробуту людства та забезпечення соціальної рівності. Вона передбачає значне зменшення екологічних ризиків і раціональне використання природних ресурсів для збереження навколишнього середовища [10, с. 95]. Спрямованість на побудову суспільства, де економічний ріст не суперечить збереженню природних ресурсів, а сприяє їх раціональному використанню перебуває у центрі концепції.

Впровадження зеленої економіки передбачає активну співпрацю між державою, бізнесом та громадянським суспільством. Держава має створювати сприятливі умови через законодавство, фінансові стимули та освітні програми, спрямовані на формування екологічної свідомості. Бізнес, зі свого боку, має адаптувати свої виробничі процеси до екологічних стандартів, впроваджувати інновації у сфері зеленої енергетики, ресурсозбереження та переробки відходів. Громадянське суспільство відіграє важливу роль у просуванні екологічних ініціатив, контролі діяльності влади та бізнесу, а також у вихованні культури відповідального споживання [11, с. 118].

Сучасний світ значною мірою покладається на природні ресурси для забезпечення енергією, харчовими продуктами, водою, сировиною для виробництва та інших життєво важливих потреб. Однак ця залежність має свої наслідки – вона спричиняє серйозні екологічні проблеми, як-от зміна клімату, виснаження природних ресурсів, забруднення повітря та води, а також втрата біорізноманіття, що загрожує сталому розвитку кожного суспільства і всього людства в цілому. Згідно з дослідженнями Організації Об'єднаних Націй, з 1970 до 2023 року населення світу збільшилося в 2,5 рази, глобальна економіка зросла у 15 разів, а міжнародна торгівля – у 12 разів [5]. Такий стрімкий розвиток має значний негативний вплив на забезпечення сталого розвитку світових економічних систем. Наприклад, за останні 20 років рівень забруднення пластиковими відходами зріс у 24 рази, а близько 43% видів тварин і рослин (приблизно 1,5 млн) перебувають під загрозою зникнення. Продуктивність ґрунтів зменшилася на 38%, а кількість природних екосистем у світі скоротилася на 64%. Згідно з прогнозами Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), якщо залишити без змін нинішні підходи до виробництва та споживання, до 2050 року світ може втратити від 61% до 72% видів рослин і тварин, а природні території зазнають незворотних змін на площі близько 7,5 млн км².

Дослідження проекту Global Footprint Network у 2015 році виявило, що ресурси планети, які вона може забезпечити і відновити протягом року, були повністю вичерпані лише за 7 місяців і 13 днів. Вчені проводять такі розрахунки

ще з 1970-х років, і з кожним роком ресурси споживаються дедалі швидше [12, с. 78]. Ці тенденції вказують на критичну необхідність вживання заходів для збереження довкілля та забезпечення гармонійного співіснування людини й природи. На рис. 1. узагальнено основні екологічні виклики, які стимулюють розвиток «зеленої» економіки.

Надважливо, щоб зусилля, спрямовані на перехід до «зеленої» економіки, одночасно задовольняли потребу в отриманні прибутку в короткостроковій і середньостроковій перспективі та забезпечували довгострокові системні зміни. Економічне зростання є визначальним чинником, оскільки воно забезпечує необхідні ресурси, соціальний захист і справедливість, які потрібні для фінансування заходів і формування потенціалу переходу до «зеленої» економіки [13].

Рис. 1. Чинники розвитку «зеленої» економіки

Джерело : складено автором на основі [5; 10]

Сучасна «зелена» економіка здебільшого оцінюється на якісному рівні за допомогою різних систем аналізу. У 2009 році міжнародна організація GRESB представила першу методологію оцінювання «зеленої» економіки в контексті сталого розвитку. Завдяки цій системі стало можливим робити моніторинг інфраструктурних проєктів, зокрема у сферах енергетики, передачі електроенергії, транспорту, водовідведення, соціальної інфраструктури та телекомунікацій тощо. Рейтинг GRESB ґрунтується на таких критеріях, як якість управління, рівень ризиків і політика прозорості даних. Одним із сучасних інструментів оцінки рівня «зеленості» світової економіки є Глобальний індекс «зеленої» економіки (The Global Green Economy Index, GGEI), створений рейтинговим агентством Dual Citizen у 2010 році [14, с. 100].

Серед основних сфер економіки, які найбільше приваблюють «зелені» інвестиції, можна виділити відновлювальну енергетику, виробництво електромобілів, енергоефективне будівництво, водний сектор, переробку матеріалів, виробництво відновлюваних матеріалів і утилізацію відходів. За даними BloombergNEF, у 2021 році найбільший обсяг інвестицій було спрямовано у відновлювальну енергетику – \$366 млрд (рис. 2). Друге місце зайняло виробництво електромобілів з обсягом інвестицій \$273 млрд. Далі йдуть енергоефективність у будівництві (\$60,4 млрд), збереження водних ресурсів (\$30,2 млрд) та енергозбереження (\$21,8 млрд) [15, с. 230].

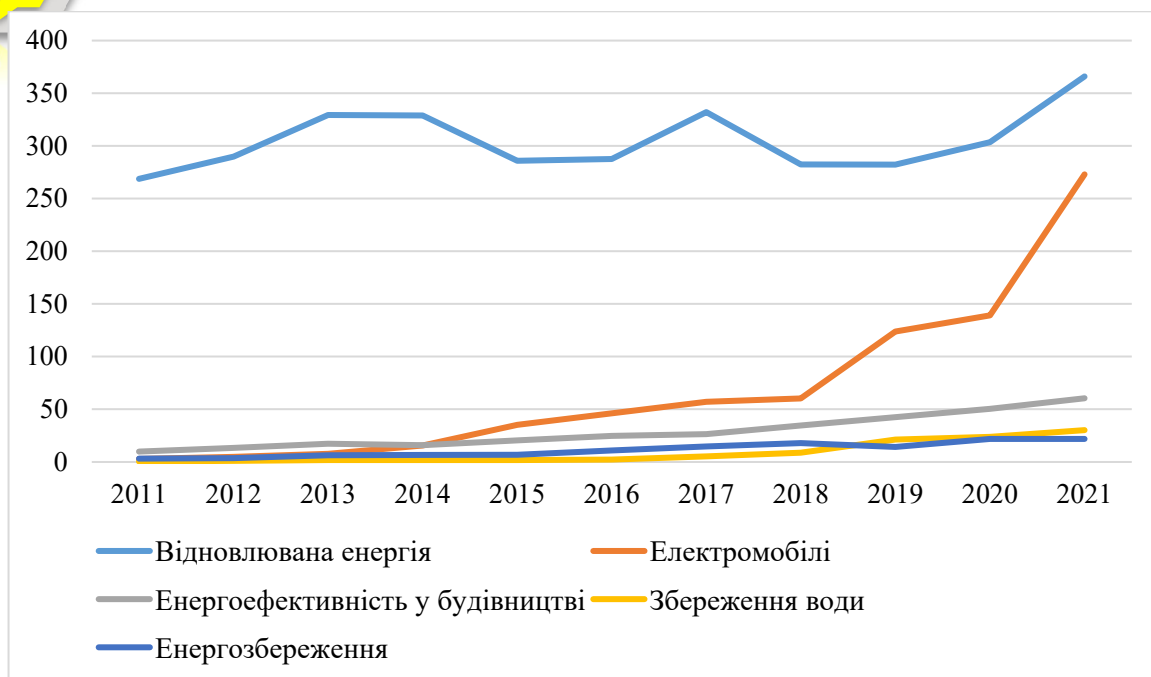

Рис. 2. Обсяг «зелених» інвестицій у світі за сферами економічної діяльності у 2011-2021 рр., млрд дол.

Джерело : складено автором на основі [15]

Розвиток зеленої економіки у світі зосереджений у так званих «зелених секторах», до яких належать енергетичне обладнання, виробництво енергії, екологічні ресурси, водна інфраструктура, управління відходами тощо. Аналіз цих секторів демонструє, що 39% зеленої економіки припадає на управління енергією та підвищення її ефективності, 20% – на транспортне обладнання, 9% – на енергетичне обладнання, а 7% – на генерацію енергії. Таким чином, хоча інші сектори займають меншу частку, вони залишаються важливими для функціонування зелених ланцюгів створення вартості [9]. На думку Хао Х., вплив економічного зростання на якість навколишнього середовища значною мірою визначається рівнем технічного прогресу. Водночас інвестиції в цифровізацію сприяють підвищенню чистої продуктивності, оскільки стимулюють впровадження стійких виробничих процесів [2].

Різні країни займають провідні позиції у «зелених» інвестиціях у певних галузях. Наприклад, США лідирують в інвестиціях у енергоефективне будівництво (\$12,7 млрд) і водні технології (\$3,3 млрд). Китай є

беззаперечним лідером у виробництві електромобілів (\$46,4 млрд) і відновлювальної енергетики (\$83,3 млрд). Німеччина, яка активно впроваджує відновлювальні джерела енергії, зосереджує свої інвестиції на енергоефективному будівництві (\$7,6 млрд) та електромобілях (\$6,7 млрд) [15, с. 230].

Україна також демонструє підтримку зеленого курсу, основною метою якого є досягнення кліматичної нейтральності європейського континенту до 2050 року, розглядаючи його як перспективну стратегію для «озеленення» своєї економіки. У березні 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив Національну економічну стратегію до 2030 року, яка передбачає досягнення кліматичної нейтральності не пізніше 2060 року. Для цього планується залучення близько 102 млрд євро капітальних інвестицій до 2030 року [8, с. 28]. Ці кошти будуть спрямовані на впровадження енергоефективних технологій і заходів для підвищення екологічної стійкості, що свідчить про серйозну прихильність України до зменшення негативного впливу на клімат і сталого розвитку.

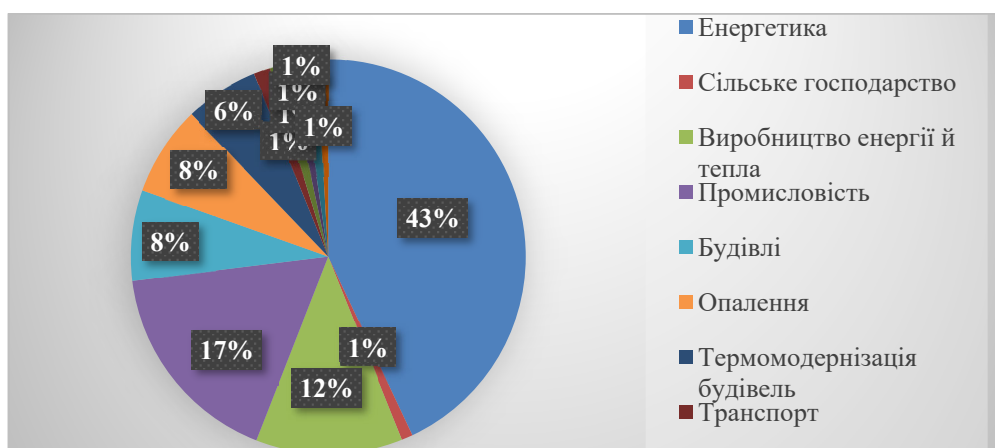

Рис. 3. Розподіл інвестицій, необхідних для втілення оновленого національного внеску України до Паризької угоди у 2020-2030 рр.

Джерело : складено автором на основі [8, с. 28]

Найбільшу частину капіталовкладень має енергетика; це складає 43%, а безпосередня модернізація виробництва енергії й тепла – 12%. Промисловість

займає друге місце, маючи 17% від усіх інвестицій. А от сільське господарство отримує об'єм зелених інвестицій на рівні 1%. Є.В. Бичихін зазначає, що аграрний сектор відіграє роль локомотива національної економіки, тому він потребує значно більших капіталовкладень. Це, своєю чергою, робить його залежним від державного регулювання. Наявна ситуація свідчить про те, що нормативно-правове забезпечення для покращення інвестиційного клімату в цій галузі залишається недостатнім [4].

Варто відзначити, що без належної освіти неможливо побудувати «зелену» економіку, та забезпечити сталий розвиток суспільства. П. П. Воробієнко вказує, що розвиток освіти виділений в окрему Ціль Сталого Розвитку –ЦСР-4. Задача 7 цієї ЦСР сформульована таким чином : «До 2030 року забезпечити здобуття усіма учасниками навчального процесу знань та навичок, необхідних для сталого розвитку, зокрема через навчання з питань сталого розвитку, сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, культури миру, світового громадянства, а також усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури у сталий розвиток» [16, с. 3].

У якості висновку, можна стверджувати, що для запобігання подальшій деградації довкілля потрібні масштабні, скоординовані та довгострокові зусилля на всіх рівнях – від індивідуального до глобального. Зменшення впливу людської діяльності на природу можливе лише за умови тісної взаємодії урядів, міжнародних організацій, бізнесу, наукової спільноти та участі громадян.

По-перше, необхідно продовжувати працювати над впровадженням глобальних угод, таких, як Паризька кліматична угода, для забезпечення міжнародної підтримки у боротьбі зі зміною клімату. По-друге, важливим є запровадження сталого розвитку, який враховує екологічні, соціальні та економічні аспекти, що дозволить зменшити навантаження на довкілля без втрати можливостей для економічного зростання.

Окрім цього, на локальному рівні потрібно активно впроваджувати технології, які сприяють енергоефективності, використовувати відновлювані

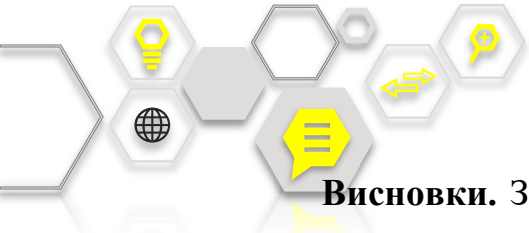
джерела енергії, зменшувати утворення відходів і розвивати системи їх повторного використання чи переробки. Важливим напрямком є також охорона біорізноманіття, відновлення природних екосистем і розробка стратегій для мінімізації впливу антропогенної діяльності на природу (рис. 4).

Рис. 4. Напрями розвитку «зеленої» економіки

Джерело : розробка автора

Таким чином, лише через усвідомлення кожною людиною своєї відповідальності, підтримку ефективної політики урядів та об'єднання міжнародних зусиль можна зупинити руйнівні процеси та створити умови для гармонійного співіснування людства з природою. Це не лише забезпечить екологічну стабільність, але й стане запорукою благополуччя та процвітання майбутніх поколінь.

Висновки. Зелена економіка ґрунтується на принципах раціонального використання природних ресурсів, зниження екологічного впливу господарської діяльності та забезпечення соціальної справедливості. Вона безпосередньо пов'язана із цілями сталого розвитку, такими як збереження біорізноманіття, впровадження чистої енергії, забезпечення сталого споживання і виробництва, а також скорочення бідності через створення «зелених» робочих місць. Ця модель економіки є потужним інструментом для досягнення екологічної стабільності, соціального добробуту та економічного зростання.

Аналіз практик впровадження зеленої економіки показав, що розвинені країни активно впроваджують інноваційні технології для зниження викидів парникових газів, розвивають циркулярну економіку та популяризують екологічно чистий транспорт. Прикладом цього є ініціатива *Energiewende* у Німеччині чи циркулярні бізнес-моделі у Швеції. У країнах, що розвиваються, основна увага приділяється розширенню використання відновлюваних джерел енергії, відновленню деградованих екосистем та боротьбі зі знелісненням. Проте країни, що розвиваються, часто зіштовхуються з такими проблемами, як недостатнє фінансування, брак інфраструктури та низький рівень екологічної обізнаності населення.

Перспективи розвитку зеленої економіки визначаються глобальними трендами, такими, як посилення боротьби зі зміною клімату, розвиток циркулярної економіки та зростання інвестицій у «зелені» технології. Національні особливості також відіграють важливу роль: для ефективного впровадження зеленої економіки необхідно враховувати місцеві екологічні та економічні умови, доступність природних ресурсів і соціально-культурні фактори. Інноваційні підходи, зокрема розвиток технологій енергоефективності, управління природними ресурсами та цифровізація екологічних процесів, стануть ключовими для подальшого прогресу у цій сфері.

Список використаних джерел

1. Li B. The future of Green energy: A panel study on the role of renewable resources in the transition to a Green economy // *Energy Economics*. 2023. Vol. 23. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2023.107026>.
2. Hao X. The role of digitalization on green economic growth: Does industrial structure optimization and green innovation matter // *Journal of Environmental Management*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2022.116504>.
3. Бурлакова І. М. Інструменти та чинники розвитку «зеленої» економіки в Україні // *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2017. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5730> (дата звернення: 14.01.2025).
4. Бичихін Є. В. Концептуальні засади інституційного забезпечення розвитку «зеленої економіки» в Україні // *Наукові праці НДФІ*. 2018. № 4 (85). С. 30–46. DOI: <https://doi.org/10.33763/npndfi2018.04.030>.
5. Фісуненко П. А. Аналіз основних тенденцій забезпечення сталого розвитку зеленої економіки України: європейська інтеграція // *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. 2024. № 12. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-03>.
6. Ковтун Т. А. Визначення ролі екологізації в досягненні цілей сталого розвитку // *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2020. № 2 (71). С. 63–81. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2020-2-63-81>.
7. Горбач Л. М. Зелена економіка та стале виробництво в умовах глобалізації // *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-8>.
8. Луців Б. Роль зеленого банкінгу в забезпеченні цілей сталого економічного розвитку // *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2024. № 1 (54). С. 23–36. DOI: [10.55643/fcaptp.1.54.2024.4250](https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4250).
9. Мельник Н. В. Роль зеленої економіки в умовах імплементації стратегії сталого розвитку // *International Scientific Journal «Internauka»*. Series: «Economic Sciences». 2023. № 8. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-8>.

10. Шкурат М. Є. Розвиток «зеленої економіки» як рушійної сили сталого розвитку світової економіки // Modern Economics. 2024. № 45. С. 94–99. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-13).

11. Зябіна Є. А. Теоретичні аспекти формування «зеленої» економіки в контексті сталого розвитку // Механізм регулювання економіки. 2016. № 3. С. 116–121. URL: https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/acticles/issue_30/YEVHENIIA_A_ZIABIN_ATheoretical_Aspects_of_the_Formation_of_Green_Economy_in_the_Context_of_Sustainable_Development.pdf (дата звернення: 14.01.2025).

12. Боровик Ю. Т. Зелена економіка: сутність, принципи, перспективи для України // Економіка та управління національним господарством. 2020. № 69. С. 75–83. DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i69.200551>.

13. Сич К. О. Тенденції та перспективи розвитку зеленої економіки в Україні // Економіка та суспільство. 2021. № 30. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-48>.

14. Самойленко А. О. Теоретико-методологічні аспекти «зеленої» економіки в контексті сталого розвитку // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. № 41. С. 99–102. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-41-18>.

15. Роздобудько М. Аналіз тенденцій розвитку та структури «зелених» інвестицій у світі // Галицький економічний вісник. 2023. № 3 (82). С. 227–237. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.03.227.

16. Воробієнко П. П. Роль освіти в досягненні цілей сталого розвитку ООН // Вісник НАПН України. 2023. № 5 (1). С. 1–8. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5113>.